

A 12+750–13+100 km-sz. közötti területen, a korábban feltárt lelőhely Ny-i végének folytatásában kerámiatöredékeket gyűjtöttünk a 13+100 pont környékén 20 m-es körzetben. Majd minden alkalommal találtunk római és középkori kerámiatöredékeket ezen a területen. A leletek sűrűsödését tapasztaltuk a 12+800–12+900 km-sz. közötti nyomvonalban is, ahol őskori kova magkő, őskori kerámiatöredék, római kori és középkori kerámia, állatcsont és tapasztásdarabok voltak a humuszban. Régészeti objektumot nem tudtunk megfigyelni, de a tárgyi leletanyag alapján bizonyos, hogy a lelőhely erre a szakaszra is kiterjed.

EGRY ILDIKÓ

280. Kópháza határa

(Győr-Moson-Sopron megye) R, B, LT, Ró, Kö, Kk, Kú 2009. májusban helyszíni szemlét tartottam Kópháza határában, a fejlesztésre kijelölt területeken.

Major (KÖH 45986): A községtől K-re, a K-i faluszél, a volt tsz-major és az Ikva közötti dűlő területén nagy kiterjedésű őskori telepnyomot regisztráltam. A tsz-major és a mellette fekvő építőanyag-telep ÉNy-i szélétől kezdődően egészen a község belterületének széléig (a Tercia panzió környékéig) kerültek elő régészeti leletek. Az anyag zöme atipikus őskori oldaltöredék, néhány jellegzetesebb darab alapján a lelőhelyen rézkori, bronzkori és kelta (római kori kelta?) telepjelenségek előkerülése várható. A kerámialeletek mellett (elsősorban a telepnyom ÉK-i részén) számos paticsdarabot, ill. kiégett tapasztástöredéket találtam. Előkerült egy őrlőkőtöredék, és egy szabályos hasáb alakú, csiszolás nyomait mutató kavics töredéke is. A leletanyag legintenzívebben a lelőhely középső és ÉK-i részén jelentkezett. A lelőhely kiterjed a 84. sz. főútra, a kegytemplomhoz vezető földútra és a temető közötti domboldal területére is. Ezen a részen közepes intenzitással jelentkeztek őskori, római kori és középkori kisleletek, a leletanyag a dombtető közelében kezdett megritkulni. A nagy kiterjedésű lelőhely magába foglal két, korábban Németh Patrícia által talált lelőhelyet (*Keleti faluszél* és *Major*).

Nagyföldék (KÖH 74013): A községtől ÉNy-ra, a Harka felé vezető út és a régi Ikva meder között nagy területen meglehetősen intenzíven jelentkeztek őskori és középkori edénytöredékek. A telepnyom mintegy 500 m hosszan húzódik az Ikva mederrel párhuzamosan, ÉNy–DK-i irányban. A lelőhely kiterjed a harkai út túloldalára is, bár ott már csak szórványosan találtam néhány töredéket; DK felé egészen a határátkelőhöz vezető útig kiterjed. Az úton túl már nem találtam leletanyagot.

Rakitye-dűlő (KÖH 45985): A falutól É-ra lévő római villát Nováki Gyula találta 1952-ben. A villa helyén legutóbb, 2004-ben Németh Patrícia járt. Az épület a Jurisich utca É-i végétől Ny-ra, a telkek végében található. Az itt lévő szántott (kisebb részben veteményesként használt) parcellán nagy mennyiségű római épületomladék (tegula-, imbrex-, és terméskőtöredék) borítja a felszínt.

A téglá- és kődarabokból a tulajdonos helyenként kisebb kupacokat rakott össze. A területen egyenes sorban facsemetéket ültettek, a csemeték körül is néhol kupacba rakták az építőanyagot. A telkek végén haladó, majd derékszögben megtörő és kettéágazó földút felszínét is római téglák és kövek tarkítják. Az útelágazásnál a felszín erőteljesen lejt, a lejtő kezdetén, az úton keresztben kőfal maradványa észlelhető. Ezen a ponton jól látható, hogy a villaépületet az Ikva völgye fölé magasodó, többé-kevésbé sík teraszra építették. Az említett útelágazás mellett nagyobb siló-, ill. trágyagödör található. A gödör kiásásakor a villa egy része megsemmisülhetett. Az épület É-i és D-i széle viszonylag jól megfogható: K felé valószínűleg benyúlik a Jurisich utcai telkek területére; Ny-i irányban a szántott parcella széléig jelentkeztek a maradványok, innen kisebb erdőfolt akadályozta a munkát.

Szélerőműpark (KÖH 74017): A községtől ÉNy-ra, a vasút és a Harka felé vezető út közötti táblában enyhén emelkedő felszínen szórványosan késő középkori és kora újkori cseréptöredékeket gyűjtöttem.

Vasút utcától Ny-ra (KÖH 74015): A Vasút utca Ny-i oldalán tervezett tömbfeltárás D-i részén, kisebb elnyújtott foltban szórványosan késő középkori és újkori edénytöredékek jelentkeztek.

Vrazic-halom (Ördöghalom; KÖH 45961): A terepmunka folyamán sikerült azonosítani a Bella Lajos óta ismert őskori halomsírt, a Vrazic-halmot is. A tumulus a többretegű *Major* lelőhely (telepnyom) területén, az Ikva mellett található. A halomsír erősen szétszántott állapotban van, átmérője mintegy 70 m, relatív magassága 80–90 cm. É-i és Ny-i oldalán a halmot egykor körülvevő árok nyomai sejthetőek. A tumulus felszínén (akárcsak a környékén) jellegtelen őskori cserepeket gyűjtöttem.

TAKÁCS KÁROLY

281. Körmend, Batthyány kastély (KÖH 43481)

(Vas megye) Kk, Kú

2009 tavaszán folytattuk a 2004-ben félbeszakadt kutatási munkát a kastélyegyüttes É-i részén fekvő volt Narancsházak előterében és az É-i kertben, 150 m²-en. Ennek során elsősorban újkori, 1711 után épült objektumok kerültek elő. Feltártuk mind a Ny-i, mind a K-i jelenlegi épületek előtt álló egykori – 1889-ben elbontott – üvegházrészek alapozásait és padlófűtő rendszerüknek maradványait.

Keleten egy nagyméretű Ny–K tengelyű modern, 20. századi beomlott és betöltött pince maradványa roncsolja a területet, átvágva minden korábbi réteget.

A két Narancsház közötti területen, az É-ra nyíló díszkapu előtt egy késő középkori–kora újkori épület maradványa került elő, melyet 16–17. századra datálható kályhacsempék kelteznek. Az épület teljes feltárására nem volt mód, elhelyezkedéséből arra következtethetünk, hogy az a mai országút vonalába eső középkori